

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili

Ilısu Barajı ve Hidro Elektrik santrali tamamlandığında ülkemizin ikinci, kurulu güç ve yıllık enerji üretim kapasitesi bakımından da dördüncü büyük barajı olacaktır. Suriye-Irak hududunun 65 kilometre kuzeyinde, Dicle Nehri üzerine kurulacak olan Ilısu Barajı siyasi, sosyal, çevresel, ekonomik ve arkeolojik nedenlerle aynı zamanda Türkiye'nin en tartışmalı projesi olma özelliği taşımaktadır. Ülkemizin uzun yıllardır gündemini meşgul eden Ilısu Barajı, diğer yandan inşaatın ihalesiz olarak verilmesi, Batman'ın tarihi ilçesi Hasankeyf'in yüzde 80'ini sular altında bırakacak olması ve iddia edilen yapımındaki bazı şaibeli işlemlerle hep gündemde kalmıştır. Yazılı ve görsel basında, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın ihale aşamasında ve sonrasında yapılan birçok işte kamu yararını değil, inşaat konsorsiyumunun çıkarlarını koruduğu şeklinde haberler yayımlanmaktadır. Bakanlığın bu türden uygulamalarından biri de danışman firma seçiminde yaşanmıştır. Ilısu Barajı'na finansal destek sağlayan Almanya, Avusturya ve İsviçreli kredi kuruluşları, barajın inşasında kullanılmak üzere verecekleri kredinin işlerlik kazanması için Ekim 2006'da DSİ Genel Müdürlüğü ile bir mutabakat zaptı imzalayarak, Türkiye'den yapmasını bekledikleri işleri bir başlık altında toplamış, inşaat başlamadan önce, sürerken ve bittikten sonra yapılacak işleri belirlemiştir. Bunları gerçekleştirmek üzere Çevre Bakanlığı'na bağlı Devlet Su İşleri bünyesinde bir Proje Uygulama Birimi kurulmuş, birimin yapacağı işleri nasıl gerçekleştireceğini ortaya koyacak bir eylem planı oluşturmak üzere danışman firmayla anlaşma yolu tercih edilmiştir. Danışman firma seçilirken, herhangi bir ihale açılmamış ve etik kurallarına da aykırı bir şekilde görev, Ilısu Barajı'nı yapacak olan müteahhitlerin önderliğini yapan şirketlere verilmiştir. Bir başka ifadeyle, müteahhitlerin devlete yaptıkları inşaat işinin uygunluğunu, devlet adına yine kendilerinin kontrol edecekleri aykırı bir yapı oluşturulmuştur.

1. Çevre ve Orman Bakanlığı Ilısu Barajı projesinde hangi yetkiye ve güce dayanarak mevzuata aykırı işler yapmaktadır? Bakanlığın bu konuda mevzuata aykırı iş yapma ayrıcalığı mı vardır?

2. Ilısu Barajı'nın yapımı için gerekli finansmanın büyük bir bölümünü sağlayan Alman, Avusturya ve İsviçre ihracat garanti kurumlarına, kredinin işlerlik kazanması için taahhüt edilen işlerin gerçekleşmesinde takip edecek yolu belirleyecek olan danışman firmanın seçilmesi aşamasında neden ihale açılmamıştır?

3. Çevre danışmanlık işleri müteahhitlerin uzmanlık alanına girmemesine rağmen, ihale açılmadan bu görevin Ilısu Barajı'nı yapacak olan müteahhitlerin önderliğini yapan şirketlere verilmesinin özel bir sebebi var mıdır?

4. Ilısu Barajı'nın yapımını üstlenen müteahhitlerin, barajın inşaat işlerini aynı zamanda devlet adına kontrol etmesi uygulamasının dünyada başka bir örneği bulunmakta mıdır?

5. İnşaat işlerinden doğacak kayıplar, zararlar ya da mağduriyetleri inceleyecek yapının bağımsız olması gerekirken bunun aksine bir yapı teşkil edilmesi Bakanlığın ferasetli politikalarının bir sonucu mudur?